

[Glønborg]

kastet det kommunistiske åg af sig og klart styrer mod demokrati i vor forstand: respekt for menneskerettighederne, markedsøkonomi osv.

Principielt bør de bydes velkommen som egentlige medlemmer, hvis de ønsker det, men der kan naturligvis som tidligere for Spanien, Portugal og Grækenland blive tale om overgangsordninger for at sikre en vis konvergens i den økonomiske udvikling mellem gamle og nye medlemmer.

I den forbindelse kan der være grund til at fremhæve betydningen af de foranstaltninger, der er truffet på fællesskabsniveau for at give de pågældende øst- og centraleuropæiske lande en økonomisk saltvandsindsprøjtning, samt de tiltag, som hvert medlemsland har iværksat på eget initiativ, f.eks. den danske IØ-fond.

Der er næppe tvivl om, at der er en overordentlig bred europæisk opbakning til at udnytte dette historiske vendepunkt til at give de nye demokratier i Øst al den støtte, de har brug for til så hurtigt som muligt at blive en del af et større europæisk fællesskab med EF som kerne.

Kristeligt Folkeparti lægger stor vægt på, at udviklingen af demokrati i de østeuropæiske lande tilføres de erfaringer, vi har i de nordiske lande. Vi mener ikke, at de nordiske lande har patent på demokratiet, og jeg vil ikke fornægte det demokrati, som i dag praktiseres i forskellige vest- og sydeuropæiske lande. Men jeg vil hævde, at man ingen steder i verden finder en gruppe af homogene nabolande med en århundredlang, ubrudt demokratisk tradition som i Norden.

Selv om de nordiske lande har forskellig status i forhold til EF og NATO, har vi et fælles bidrag at yde til europæisk politik. Det glæder mig, at udenrigsministeren trods sin håndfaste tradition for at anvise de nordiske lande den efter hans mening eneste farbare vej til europæisk samarbejde, kom med følgende udtalelse: For Danmark er det af særlig betydning at sikre så snævre forbindelser som muligt specielt mellem EF og de nordiske EFTA-lande.

Hr. Svend Auken gav i Socialdemokratiets indlæg det nordiske lidt større plads end udenrigsministeren, og det er jeg selvfølgelig glad for. Men når man ser det resultat, som Socialdemokratiets forhandling med regeringen har ført til, nemlig deres fælles dagsorden, som CD også har sat navn under, må mit nordiske hjerte

bedrøves over den manglende nordiske dimension.

I deres forslag til Folketingets konklusion vedrørende Danmarks politik over for udviklingen i Europa er den vigtige nordiske dimension henvist til at friste en navnløs tilværelse i sætningen »støtte til en hurtig og omfattende EF-EFTA-aftale«. Er det virkelig meningen, at Danmarks samarbejde med de øvrige nordiske lande skal gå via EF-EFTA?

Men der står ikke mere. Det er Socialdemokratiet og regeringen, der har lavet den. Vi har ikke haft indflydelse på kladden. Hvis vi havde haft det, ville vi have bedt om tilføjelse af en enkelt kort sætning, og i betragtning af hele dagsordenens længde tror jeg dog, der kunne have været plads til en enkelt kort sætning mere, og den skulle i al enkelhed have lydt: »Støtte til koordinering af de nordiske landes indsats i europæisk politik«.

Men det står der ikke, og da det ikke står der, er Kristeligt Folkeparti heller ikke medforlagsstiller til dagsordenen. Hvis den sætning havde stået der, ville vi med glæde have været medforlagsstillere, for alt det, der står i dagsordenen, kan vi fuldt ud tilslutte os. Vi synes, at Socialdemokratiet og regeringen har haft en udmærket hånd til at få sagt nogle meget væsentlige ting om, hvad vi skal med europæisk politik.

SF's dagsordensforslag er ikke et hak bedre med hensyn til det nordiske, og det skuffer mig naturligvis også. Resten af SF's dagsordensforslag indeholder meget, som vi kunne tilslutte os, men alt i alt foretrækker vi altså de vendinger, som regeringen og Socialdemokratiet er nået frem til, og det gør, at vi til syvende og sidst vil ende med at stemme for den dagsorden, som regeringen, Socialdemokratiet og CD har foreslået.

Vi kan heller ikke tale om disse emner, uden at vi ser det i et sikkerhedspolitisk perspektiv, som kommer frem ved den afspænding, der finder sted i Europa i øjeblikket. Det må erkendes, at det opbrud, der nu finder sted i Central- og Østeuropa, har vidtrækkende sikkerhedspolitiske konsekvenser. Hele processen er jo kun muliggjort på grund af de ændrede signaler fra den nye sovjetiske ledelse. Derfor vil det også være afgørende for de fremtidige sikkerhedspolitiske forhold i Europa, hvilken kurs den sovjetiske ledelse vælger med hensyn til den interne udvikling i Sovjetunionen.